

40^{-lecie} istnienia BWA w Kielcach

NOWOCZESNA DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA W POLSCE NARODZIŁA SIĘ OK. POŁOWY XIX WIEKU. Powstały wówczas pierwsze Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, (w latach 30-tych XX w. wzbogacane konkurencyjnym Instytutem Propagandy Sztuki). W Kielcach natomiast opiekę nad artystami sprawował Tomasz Zieliński, właściciel pierwszej kolekcji dzieł w regionie. W latach 1921-1928 funkcjonowało Koło Adeptów Sztuk Pięknych, kierowane przez Henryka Czarneckiego, założyciela i dyrektora późniejszego Plastyka. W 1923 roku z kolei założono Towarzystwo Miłośników Sztuki. Obie instytucje wystawiały zgromadzone dzieła w przeróżnych miejscach: od sali Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, przez salę Resursy Obywatelskiej w „Bristolu”, po pawilon z tarasem i muszlą koncertową w parku miejskim. Dopiero po wojnie, w 1945 roku, powstał w Kielcach Związek Zawodowy Polskich Artystów Plastyków, długo jednak nie miał własnego budynku. W Warszawie 4 lata później założono Centralne Biuro Wystaw – w miastach wojewódzkich jego gałęzie funkcjonowały wówczas pod nazwą Biuro Wystaw Artystycznych. W 1956 roku powstało w Kielcach Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Plastycznych realizujące wystawy wspólnie z ZPAP w salach Muzeum Świętokrzyskiego przy Rynku, w kinie „Moskwa”, WDK, Klubie Dziennikarza i in.

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH W KIELCACH powstało dopiero 5 marca 1965 r. Zostało powołane Uchwałą Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach, dzięki staraniom Brunona Kulczyckiego, pełniącego funkcję dyrektora nowo powstałej instytucji. Dwanaście lat później jego miejsce zajął Marian Rumin. Początkowo BWA nie miało własnej siedziby ani galerii (kolejno mieściło się w: Wojewódzkiej Radzie Narodowej, Wojewódzkim Domu Kultury, Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych, Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki i ponownie w Wojewódzkim Domu Kultury).

Dopiero w 1979 roku Biuro dostało świeżo wyremontowany lokal przy ul. Leśnej 7, gdzie kontynuowała działalność wystawienniczą. Biuro i magazyny przeniesiono tu dopiero 1994 roku. W 1984 roku powołano filię kieleckiego BWA Galerię „U Jaksy” w Miechowie (obecnie jest to filia BWA w Nowym Sączu), a w 1988 roku filię – Galerię „Zielona” w Busku Zdroju. Od samego początku istnienia (od 1977 roku) z BWA współpracowała Galeria Fotografii.

AKTUALNIE KIELECKIE BWA OBEJMUJE: Galerię *Piwnice* i Galerię *Na Piętrze*, mieszczące się przy ul. Leśnej 7, a także Galerię *Fotografii* (ul. Planty 7) i Galerię *Zieloną* w Busku-Zdroju. Jest instytucją o silnie ugruntowanej pozycji w świętokrzyskim życiu kulturalnym. W tym roku obchodzi jubileusz 40-lecia istnienia i wciąż prężnie rozwija zasięg swej działalności (wystawienniczej, edukacyjnej, wydawniczej), upowszechniając współczesną sztukę, nie tylko regionu. W ciągu dotychczasowej działalności BWA zrealizowało ponad 2000 wystaw sztuki współczesnej. Dysponuje biblioteką, wydaje katalogi wystaw, prowadzi sprzedaż dzieł sztuki i działalność edukacyjno-oświatową.

W BWA odbywały się także imprezy cykliczne: „Ogólnopolskie Biennale Fotografii Krajobrazowej”, regionalny konkurs plastyczny „Przedwiośnie”, coroczne spotkania „Plenery Rzeźbiarskie – Kielce” oraz poplenerowe wystawy PSEP. W BWA również prezentowane są debiuty młodych twórców, w tym absolwentów kieleckiego Plastyka a także doroczne prezentacje – *Dyplomy* itd. Galeria wydała kilka roczników poświęconych sztuce pt. „Galeria Ziemia”.

Podstawową aktywnością BWA jest organizacja wystaw sztuki współczesnej i promowanie twórczości artystów regionu (sporadycznie także opieka nad nimi poza granicami kraju), ale też działania edukacyjne (wykłady, spotkania).

Galeria posiada olbrzymią kolekcję dzieł sztuki (ponad 2500 prac; poza dziełami twórców regionu ma także prace artystów z Polski, a nawet pojedyncze przykłady z zagranicy), od kilkunastu lat niestety już nie kupuje nowych prac, jednak rocznie otrzymuje przynajmniej kilkanaście dzieł jako darowizny. Niedawno z ratusza napłynęły dobre wieści, że podobno w najbliższym roku zostanie w budżecie zapewniona pewna kwota przeznaczona specjalnie na zakupy nowych prac przez BWA w Kielcach. Miejmy nadzieję, że tak się stanie.

Katarzyna Pastuszka